RECTOR
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS,
CHRISTOPH. MARTINUS BURCHARDUS,
MED. DOCT. ET PROF. PUBL. ORD.

AD

SACRA GENETHLIACA,

IN MEMORIAM

REDEMPTORIS NOSTRI,

miraculoſa conceptione

ex

ILLIBATA VIRGINE

pronati,

pio ac devoto pectore celebranda

CIVES ACADEMICOS

monet ac hortatur.

ROSTOCHII, Typis Joh. Weppling I, SERENISS. PRINC. & *ACAD.* Typographi.

NVitamus Vos, Cives Academici, ad Sacra Natalitia Salvatoris noſtri, qvi caro factus eſt, & humanam naturam induit, ut omnium miſereretur; Θεάνθρωπος, DEus & Homo in eadem Perſona, ut & indulgere noſtris imbecillitatibus eo melius poſſet, & opem eo efficacius ferre indigentibus. Hoc myſterii plenum connubium omnem ſuperat mortalium ſapientiam, qvod rationis trutina explorare velle, idem foret ac cœlum digitis complecti, aut integrum exhaurire mare. Verum ea eſt plerorumqve hominum ſciendi cupido, ut non contenti ſint ſcire, *Qvod res ſit*, niſi eam ſecundũ qvatuor cauſarum genera cognitam habeant. Quemadmodum autem in rebus naturalibus τὸ ὅτι ſufficere Ariſtoteles jam olim indicavit, ſi ad τὸ διότι pertingere non liceat, ſic multo magis in myſteriis Fidei acqvieſcendum foret autoritati S. Scripturæ, imprimis cum hæc ipſa jubeat rationem ſub obſeqvio fidei captivam detinere, ne dum in immenſam ſapientiæ Divinæ abyſſum nos nimium demittere ſtudemus, in præcipitia ruamus, ſpiſſis errorum involvamur tenebris, ac æternum pereamus. Qvid enim utilitatis affert diſceptare, an Divina Chriſti Natura fuerit loco animæ? an potius Animam rationalem CHriſtus habuerit? unde hæc producta ſit? an Corpus Chriſti jam ante nativitatem præexſtiterit? & quæ ſuut alia hujusmodi. Certe qui in hæc curioſius inquirunt, ſimiles mihi videntur noctuis, quæ interdiu caligant, cœlo vero ſereno & Sole aprico cœcutiunt penitus: Nam cum mortales ne qvidem ea, qvæ in naturalibus fiunt, & qvotidie obvia ſunt capiant, qui poterunt divina ſcrutari, & exhaurire myſteria? Fuiſſe autem in Salvatore noſtro, præter Divinam Naturam, Animam rationalem, S. Literæ expreſſis verbis indicant, dum verus DEus & verus homo dicitur: id qvod ipſe etiam de ſe toties teſtatur, Filium hominis

nis se dicendo. Nudum corpus autem naturam humanam non absolvit, sed requiritur, Anima rationalis, cum Corpore Organico conjuncta, id est, tali, quod operationibus animæ respondet. Id quod Novatores quidam etiam advertant, qui hominis formam & naturam in nuda anima rationali quærunt. Si enim hæc sententia vera? seqveretur, quod Spiritus immaterialis sive rationalis corpori canis, muscæ, aut pediculi inditus, foret Homo: id qvod non concedent spero, licet qvasi pro aris ac focis propugnent, animalcula quævis, olim bruta ac insecta dicta, esse rationalia, & Spiritu gaudere immateriali, ita ut hodie apud hujus sententiæ Patronos admodum vacillet veterum definitio, *Hominem esse animal rationale.* Sed quo prolabimur? id certum, & apud omnes saniori Philosophia imbutos evictum, Hominis naturam consistere in copula spiritus immaterialis cum machina corporis conveniente. Si itaqve Christus Verus fuit Homo, ut S. Literæ loqvuntur, dubium nullum superesse potest, eum Anima rationali fuisse præditum. Unde autem ortum suum ista habuerit, nemo unqvam demonstratum dabit, qvamdiu adhuc in obscuro latet, qva ratione animæ in generationis negotio â parentibus in liberos propagantur, an per traducem id fiat, an novam creationem, an, qvo Celeb. Clericus inclinat, â condito mundo jam præexistant? Quamcunque enim elegeris sententiam, summis implicaberis difficultatibus. Mirum vero! tantam esse Mentis nostræ caliginem, ut ipsa, quæ est fons ac principium omnis nostræ cognitionis ac ratiocinii, suam nesciat originem. Sed ita in plerisq; aliis dubius animus perstat, de quibus nullum conceditur sensuum testimonium. Itaqve liberalis magis indolis est, in talibus profiteri suam ignorantiam, quam inanibus figmentis tyronum pascere animos, ac futili & garrula sapientia reddere inflatos. Verum non de Anima tantum Salvatoris nostri, sed corpore etiam variæ agitantur controversiæ: Sic sunt qui â condito mundo id ipsum præexstitisse volunt? cui sententiæ potissimum accedunt Philoso-

losophiæ Mechanicæ addicti, & propterea omnes apparitiones, qvæ in Vet. Testamento occurrunt Christo adscribunt, dum Angelis potestatem denegant corpus assumere, argumento ex mechanicis principiis deducto: *Quod scilicet omnis corporum motus fiat per contactum: Spiritus autem immateriales non habere partes extra partes*; E. *per contactum agere non posse*. Quo ipso tamen suam, in Logicis inscitiam produnt, dum ἀνάβασιν faciunt εἰς ἄλλο γένος, & ex corporum natura ac proprietatibus ad spiritus argumentantur. Posset enim, si recte rationem instituere vellent, erroris ipsos convincere, ipsa Anima rationalis, quæ corpus suum movet, & ex arbitrio regit. Qvi vero & hoc cum Malebranchio, ac Celeb. Sturmio negant, voluntqve, animam nostram cogitationibus suis nil nisi occasionem DEO præbere, ut iste immediate corpus nostrum moveat, vi Legis, quam sibi ipsi â Condito Mundo præscripserit, isti non considerant, se sententiam suam sponte arguere vanitatis, dum DEO potestatem movendi corpora concedunt. *Si enim id, qvod non habet partes, extra partes, corpora movere neqvit?* nec ipse DEus id poterit. Quæ conclusio, si ipsis absona videtur, necessum est fateantur suum errorem, qvoniam immediate ex ipsorum medio termino fluit. Itaq; DEus & Spiritus Immateriales, adeoq; & Anima rationalis corpora movent, non equidem per contactum, sive physice aut mechanice, sed longe alia nobiliore, & nobis incognita ratione, ita ut non seqvatur apparitiones omnes in Veteri Testamento ipsum instituisse Salvatorem nostrum. Præterea apparitio trium Virorum Abrahamo facta apertissime ostendit, falsum esse, qvod isti fingunt: Christus enim unicum obtinet corpus, unde itaque duo reliqva? Quid, quod Dominus expressis verbis â duobus angelis discernitur? Hi enim Sodomam properabant, cum iste interim apud Abrahamum commoraretur, ipsiqve manifestaret futurum urbium Sodomiticarum exitium. Qui vero porro hæc sententia stare potest cum divina promissione, Messiam ex Semine Abrahami, ac postea Davidis proditurum? si corpus ipsius jam antea præexstitit?

Conci-

Concidunt itaqve hæc omnia, æqve ac consequentiæ exinde deductæ: Corpus Christi per uterum Mariæ transiisse tantum, ac peperisse eam utero clauso: Repugnant hæc S. Scripturæ autoritati multis modis, qvæ ut in omnibus, qvæ ad salutem nostram ac Fidem salvificam pertinent, salva perstet, nostrum omnium interest. Si enim transitum tantum per uterum Mariæ instituit Christus, non opus fuisset novem mensium spatio. Mariam enim vere gravidam fuisse, & spatiũ consvetum explevisse, vel ex alloquio Elisabethæ constat, quippe qvæ Spiritus Sancti impulsu excitata, eam vocat Matrem Domini. Qvi autem Matrem appellare potuisset, nisi filium sub corde gessisset. Præterea in Maria etiam consveta gravidarum signa adfuisse, ex ipso apparet rumore, qui & ipsum permovebat Josephum, ut eam deserere animum induceret. Tam facilis, Cives Academici, mentis humanæ est lapsus, si extra Sphæram suam se evehit, & ultra, qvam par est, sapere studet. Ex his autem, nisi fallor satis patet, corpus Salvatoris nostri in utero demum Mariæ fuisse productum, ibidemqve, ex sanguine materno, æq; ac reliqvi homines sua habuisse incrementa, ad justum usq; pariendi tempus, ita, ut circa hoc nutritionis & augmentationis negotium omnia secundum consvetas Naturæ Leges sint gesta. Verum qvod ipsam Conceptionem attinet, illa omnino miraculi est plena, & penitus ab ordine naturæ recedit, neqve ullum humanæ mentis acumen eo usque penetrat, ut eam revelare possit: imprimis cum ne quidem constet, qvomodo naturalis conceptio, per maris cum femina consvetudinem, se habeat, aut qua ratione primordium animalium producatur. Quæ enim postmodum, formato jam corpusculo, sequitur partium omnium extensio & majus incrementum, per successivam particularum nutricium appositionem, sive potius intus susceptionem fieri, nemo est qvi dubitat. Verum prima fœtus stamina quomodo producantur, & rite formentur, nondum inter naturæ Scrutatores convenit, quæque hac de re sententiæ pro

stant

ſtant, non carent ſuis dubiis, nec à contradictionis telis ſunt immunes. Licet enim recentiorum induſtria conſtet, in femellis adeſſe ovaria, & qvodlibet generari ex ovulo, non tamen, quod primam fœtus formationem attinet, plus veteribus ſapimus. Qui enim Philoſophiæ Mechanicæ nimium, qvam par eſt, ſtudent, & perfectam delineationem fœtus in ovulo adeſſe perſvaſum volunt, ita ut poſt imprægnationem nil aliud accedat, qvam partium nuda extenſio, erroris ſtatim convincuntur, qvod ex congreſſu diverſi generis animalium non pullus pronaſcitur matri ſimilis, ipſiusque naturæ reſpondens, (quod ex illorum hypotheſi neceſſum foret,) ſed aliud longe animal, ex matre aliquid, aliquid ex patre obtinens, ut e. g. Mulus. Taceo fœtus monſtroſos, ex depravata matris imaginatione productos, quippe qui aperte evincunt fœtum in ovulo ſucceſſive formari: Si autem prætendunt, tales jam præexiſtere, antequam vitioſam imaginationem contrahat mater, nimium ſibi credi poſtulant. Præterea neceſſum eſt, ut aliqvando in ovulis femellarum primordium ſumant corpuſcula iſta fœtuum minima, & tum priſtinum denuo occurrit dubium, ex qua cauſa, qvando & quomodo formentur; aut ut eo tandem deveniant, in Ovario Evæ Matris adfuiſſe corpuſcula & delineationes totius generis humani, quod abſurdum. Effugium equidem hic qværit Altorffinæ Academiæ qvondam Ornamentum *Celeb. Sturmius*, dicendo, corpuſcula, ſive primordia ſeminalia omnium animalium, ac totius generis humani, jam â condito exſtare mundo, & inſtar atomorum per aëra volitare: attrahi etiam cum aëre hæc ipſa, & per corpora qvævis promiſcue ferri, ac toties circulari, donec commodum inveniant ovarium, ſuæ naturæ ac conformationi aptum. Si vero non inveniant, ut in corpore maſculino, aut in diverſi generis animalibus, tum per poros cutaneos, aut alia corporis emunctoria denuo hæc ipſa excludi, ut priſtinæ reſtituantur libertati. Sed hæc ſunt Mathematicorum fata, qui cum in ſuis diſciplinis

ſciplinis

ſciplinis nil admittant, niſi qvod ex principiis firmis ac demonſtrativis fluit, ſic cum falcem in alienam meſſem immittunt, nec qvælibet ad numeros ac menſuras redigere poſſunt, ad fictiones mentis fiunt proclives, ut habeant ex quibus porro demonſtrationis ducant filum. Lewenhoecky ſententia, qva hominis primordium vermem dicit, indigna eſt refutatione, nec qvantum ſciam, ſectatores habuit. Tantam autem vermium copiam microſcopiorum uſu in ſemine maſculo obſervari gloriatur, ut in particula ſeminis canini, qvæ vix pulviſculi minimi magnitudinem æquabat, plus quam decem millena, millia vermium numeraverit. Hic autem incredibilis numerus, qui ſine confuſione inſtitui nequit, ſatis evincit, Celeberrimum Virum nimium hic indulſiſſe imaginationi. In quem finem enim tantus vermium numerus utero foret immittentendus? imprimis cum ipſe aſſerat, vermiculos iſtos mutuis cædibus in ſe invicem ſævire, donec, omnibus internecione deletis, unus reſtet victor, hominis futuri glorioſum primordium? Supereſt ſententia, quæ Spiritum quendam Plaſticum aſſerit, qui in congreſſu maris cum femina ad ovulum translatus illic in molli & gelatinoſa materia prima ducat ſtamina, donec per affluxum ſanguinis plus materiæ afferatur, in corpuſculi incrementum ac partium juſtum robur. Eſt autem hæc omnium, ut mihi quidem videtur maxime probabilis, quoniam plerisque phænomenis, quæ circa generationis negotium occurrunt, ſolvendis eſt idonea: Verum, cum nec iſta contradicentium pruritum effugere poſſit, nec ipſi hujus ſententiæ Patroni inter ſe conveniant, an immaterialis ſit Spiritus iſte, an materialis, facile patet, generationis negotium in Democriti puteo latere, & forte inter ea eſſe, qvæ Natura arcano involucro in perpetuum vult obvelata, ita ut ad ejus abdita mentis oculis nunquam pateat acceſſus. Si hoc itaque nobis non licet, multo minus de myſterii plena Divæ Matris conceptione quicquam certitudinis inveniet mentis humanæ imbecillitas. Abſtinendum

stinendum itaque foret ab omnibus locutionibus, sententiisque, quæ animum in devia rapere, & sinistram opinionem inspirare possunt. Potius omnes, qui Sacrarum Literarum autoritatem sancte veneramur, in istis acquiescimus, quæ Summum Numen nobis revelata voluit, nil detrahendo ipsis, vel temere apponendo. Recte enim credentibus sufficere potest, DEum miraculoso ex Virgine illibata partu suum nobis concessisse Filium, ut hujus interventu perditos mortales sibi adoptaret, & cœlestis hæreditatis redderet participes. Cujus misericordiæ, & infinitæ bonitatis exemplum ut nulla temporum oblivio deleret, à Veneranda Antiquitate, & primis Ecclesiæ Fundatoribus jure est prospectum, institutis GenethliacisSacris, quibus memoriam Salvatoris, ex Virgine immaculata pronati, pio recolamus pectore, & justas grates persolvamus. Qvod Festum cum crastina luce, temporum revoluto ordine celebrandum denuo sit, Cives Academicos, quotquot nostrum ornant Athenæum, & liberalis indolis sunt, hortamur & obtestamur; immorigeris vero, pro ea qua fruimur autoritate, imperamus ac jubemus, ut non tantum abstineant à comessationibus, digladiationibus, aliisque actibus, humanarum literarum Cultore indignis, ac indecoris: Sed hoc potius agant, ut frequentes cœtibus sacris intersint, & pio ac devoto animo Summi Numinis benignitatem, in Filio suo Unigenito nobis concessam, agnoscant ac serio venerentur.

P. P. die XXIV. Decembris Anni MDCCXX.

